

Hørings svar til helse- og omsorgsdepartementet

Forslag til ny opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019-2024)

Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB) er en medlems- og interesseorganisasjon for nåværende og tidligere barnevernsbarn. LFB er den eneste demokratiske brukerorganisasjonen for barnevernsbarn i Norge. Hos oss kan alle barnevernsbarn, over 12 år, som har eller har hatt tiltak i barnevernet bli medlem – helt gratis.

LFB jobber aktivt med brukermedvirkning med mål om å bedre barn og unges rettigheter i møte med barnevernet, og for å bedre stereotype holdninger i barnevernet og mot barnevernsbarn. Vi har stor innflytelse på utviklingen av dagens barnevern. Vi jobber på systemnivå, og sitter i flere ulike referansegrupper, utvalg og er med på høringer.

Det er viktig at det settes fokus på barnevernsbarns psykiske helse. I dag opplever mange barnevernsbarn at de ikke får tilstrekkelig hjelp og oppfølging. Mange som sliter psykisk opplever at de ikke får nødvendig hjelp og opplever manglende samarbeid mellom barnevernet og andre instanser, som psykisk helsetjeneste og skole. Videre blir barn ofte værende i et vakuum fordi ulike frister hos de forskjellige hjelpeinstansene forhindrer at nødvendig hjelp blir påbegynt.

Vi registrerer at barnas stemme og medvirkning omtales i innledningen, og det er vi veldig fornøyd med. At barn og unge skal bli hørt i saker som angår dem selv er noe vi i LFB er veldig opptatt av og det er veldig bra å se at dette blir nevnt spesifikt.

Kapittel 3 inneholder mye relevant fakta knyttet til psykisk helse, som grunnlagsdata for de tiltakene som er foreslått. LFB er positive til at dette blir synliggjort og også positive til de forslagene som fremmes. Samtidig er det viktig å konkretisere hvordan dette skal følges opp i det daglige, for å sikre at tiltakene gir den ønskede effekten.

Vi mener at det er positivt at det er et helt kapittel som omhandler tidlig innsats. Det å avdekke hjelpebehov på et så tidlig tidspunkt som mulig vil gjøre det mulig å gi barna/ungdommene best mulig hjelp samt unngå at situasjonen eskaleres.

Vi ønsker at det skal settes sterkt fokus på å fange opp barn som ikke har det bra så tidlig som mulig. Det kan forhindre mange traumer og skader hos barn, og det ruster dem bedre for livet og fremtiden. Det kan gi dem mye bedre muligheter for å få et godt liv og redusere hjelpebehovet i voksen alder.

Videre er det gjennomgående mye fokus på behov for tverrfaglig samhandling. Dette er noe vi i LFB stiller oss veldig positive til. Mange barnevernsbarn forteller at de opplever utfordringer knyttet til at instanser ikke snakker godt nok sammen eller samarbeider godt nok for å finne tilfredsstillende løsninger. Mange instanser har knapt med tid og ressurser og det kan fort bli mer fokus på hvilke oppgaver de enkelte ikke er ansvarlige for enn fokus på hva som kan gjøres for å hjelpe barnet/ungdommen. Suksesshistoriene inneholder ofte en

fortelling om at barnet/ungdommen har fått god hjelp fra flere hold, ettersom mange av dem har sammensatte og komplekse behov.

Det at mange barn i barnevernet har utfordringer både somatisk og psykisk underbygger viktigheten av tverrfaglig samarbeid. LFB mener det er bra at det kommer frem i høringsnotatet at samarbeidet mellom de ulike instansene ikke er bra nok, og vi er også positive til at regjeringen har igangsatt flere tiltak for å utbedre dette.

Samtidig må vi komme tilbake til spørsmålet vedrørende ressursituasjonen i barnevernet.

I dag står barneverntjenesten overfor enorme utfordringer knyttet til bemanning, noe barnevernsbarn kjenner på kroppen. Den store saksmengden hos den enkelte saksbehandler gjør faglig forsvarlighet, arbeidskapasitet og kontinuitet tilnærmet umulig. Dette reflekteres i de hyppige utskiftningene av saksbehandlere og manglende tid og ressurser til oppfølging av det enkelte barn. I et arbeid der barn og unges liv er så utsatt er dette uten tvil uforsvarlige forhold og gjør at barnevernsbarn ikke får den hjelpen barnevernloven forutsetter.

De nevnte tiltakene som nevnes for å øke kvaliteten på tjenestene som barnevernsbarn mottar, involverer i stor grad de kommunale barneverntjenestene. Selv om planene og intensjonene er gode, ser vi med bekymring på hvorvidt det er mulig å oppnå gode resultater dersom det ikke også gjøres noe ift. ressursituasjonen i barnevernet.

Vi i LFB mener at det bør innføres en bemanningsnorm for det kommunale barnevernet der hver saksbehandler har ansvaret for maksimum 15 barn.

Konkluderende bemerkninger

Landsforeningen for barnevernsbarn er alt i alt fornøyde med forslaget til opptrappingsplan til barn og unges psykiske helse.

Det er tydelig at tverrfaglig arbeid mellom de ulike instansene er prioritert gjennom kapitlene og det er veldig bra. Både innenfor barnevern og andre områder er det en utfordring når dette samarbeidet ikke fungerer optimalt. Suksesshistoriene forteller om eksempler på at hjelpere fra flere instanser klarer å ha fokus på den det gjelder og hvordan de kan finne gode løsninger - sammen!

Med vennlig hilsen

Landsforeningen for barnevernsbarn v/

Vilde Adolfsen

Leder

Camilla Røneid Flesland

Styremedlem